REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 187. Brașov, Miercuri 25 August (7 Septemvrie). 1904.

Sorții rěsboiului din Asia.

Luni séra Tokio a fost iluminat. Locuitorii capitalei japonese au serbat cu mare însuflețire victoria dela Liaoyang.

Posiția și fortificațiile dela Liaoyang se asigură că au fost fórte tari, așa că generalissimul armatei rusesci Kuropatkin putea sě s'aștepte cu drept cuvênt, că aici îi va succede a pune pentru mai mult timp stavilă înaintării oștirilor japonese și ast-fel va câștiga timp, până ce vor pută sě soséscă trupele auxiliare din Rusia. Cu armata, de care dispunea, Kuropatkin nu se putea gândi a primi sě s'angajeze într'o bătălie decisivă cu oștirile japoneze, mult mai numerése.

Specialiștii în ale artei rěsboinice susțin, că posiția de la Liaoyang oferea tóte avantagele posibile, pentru-ca fiind bine apěrată sě opună timp mai îndelungat o stavilă puternică în calea Japonesilor.

Tóte aceste le-au avut în vedere și comandanții japonesi. Problema armatei lor era a căuta sě angajeze în tot chipul pe Ruși, sě împiedece retragerea lor, sě-i siléscă a primi o bătălie decisivă séu, urmărindu-i, sě sdrobéscă puterea armatei lor, tăiându-i eventual linia de retragere spre Mukden.

De aceea statul major general japones, avênd în vedere posiția tare rusésca de la Liaoyang, a decis sě concentreze tóte forțele sale armate disponibile înaintea ei, ca prin vigórea atacului sě-o pótă lua. Aceste le-a împărțit în trei armate, prima sub comanda lui Kuroki, a doua sub aceea a lui Oku și a treia condusă de generalul Nodzu.

Ɖece ɖile au durat luptele în jur de Liaoyang. In cele din urmă trei ɖile, după ce le succese celor trei armate de a se uni împresurând pe Ruși din tóte părțile. Japonesii, după repețite atacuri întreprinse peste ɖi și nóptea, riscând pierderile cele mai mari prin jertfirea a mii și ɖeci de mii de ómeni, au luat și Liaoyangul.

Generalul Kuropatkin vědênd, impetuositatea neașteptată cu care îû atacată oștirea sa din tóte părțile, neputênd sě ia ofensiva, ba fiind amenințat cu încunjurarea flancurilor sale, s'a decis mai de cu vreme sě-și retragă grosul oștirei, părăsind cu încetul posiția ocupată.

Nu se póte constata încă, pe basa scirilor în multe privințe contradicětóre, cum i-a succes armatei rusesci retragerea peste rîul Taitsiho și décă are șanse de a pută sě-și urmeze drumul spre Mukden în tótă ordinea și siguranța, ce se cere spre a efectui retragerea.

Cu alte cuvinte, nu se póte stabili întrucât mai póte fi vorba aici de o retragere de bună voie a armatei rusesci, din motivul că Kuropatkin nu vrea și nu póte primi bătălia decisivă la care vor sě-l constrîngă Japonesii.

Pentru moment ambele armate, după enormele strapațe și pierderi sunt peste měsură obosite. Totuși Japonesii, cei vegetariani și de aceea așa de sobri și flexibili, se vor reculege mai curênd și vor continua a merge pe urmele oștirei rusesci, ce se retrage. Adevěrat, că parte din trupele rusesci continuă a resista inimicului, luptându-se cu mare bravură. Cu tóte acestea, după scirile mai nouě, nu numai cercurile militare din Berlin, dér și cele din Paris sunt de părere, că pentru anul acesta Rușii au pierdut campania, că desastrul lor și pe uscat nu mai póte fi delăturat.

Ce va urma după acésta? De încheierea păcii nici vorbă nu póte fi. Rusia își va aduna nouě forțe militare peste iérnă și la primăvară va trebui sě încépă cu ofensiva și sě recucerésca posiție după posiție těrêmul pierdut în Manciuria. Până și Port-Arthurul, care nu se va pută ține pěn'atunci și va cădé în mânile Japonesilor, va trebui sě fie recucerit de Ruși.

Mult sânge și mulți bani va costa și acéstă a doua campanie din 1905, dér când și cum va fi sfîrșitul?

Brașov, 24 August v.

Bulgaria-Sêrbia-România. Ɖiarul semioficios „*Vecerna Posta*" relevéză în nrul sěu mai recent caracterul satisfăcĕtor al raporturilor dintre Bulgaria, Sêrbia și România. Ɖiarul din cestiune constată însě, că aceste raporturi ar fi încoronate cu succes numai în casul, când Serbia și România ar renunța la aspirațiunile lor în Macedonia și ar sprijini cele ale Bulgarilor. In schimb Bulgaria ar favorisa aspirațiunile Sêrbilor în Bosnia, Herțegovina și Serbia-veche, ér cele ale Românilor din regat în Transilvania. Numai pe basa acésta s'ar pută vorbi de o alianță viitóre între aceste state, deórece în cas contrar ușor s'ar pută schimba prietinia actuală în dușmănie. — Constatările ɖiarului semioficios sunt semne de relevat, deórece sunt cunoscute legăturile numitului ɖiar cu principele Ferdinand al Bulgariei.

Rusia și Evreii. Un ucas imperial ordonă modificarea prescripțiunilor privitóre la dreptul ovreilor de a-și alege domiciliu, până la revisuirea generală a legilor privitóre la ovrei. Se anulézǎ interdicțiunea pentru ovrei de a-și stabili domiciliile în afară de orașe și orășele pentru ovreii, cari au primit o instrucțiune superióră, precum și pentru femeile și copiii lor; pentru comercianții ovrei, aparținênd primei categorii de imposite, și pentru meseriașii, atâta timp cât ei vor esercita meseria lor, precum și pentru subofițerii concediați. Toți acești ovrei pot închiria imobile în afară de orașe și orășele pentru a locui séu a esercita acolo un comerț, séu o profesiune. Ovreii, cari au primit o instrucțiune superióră și cari n'au un cazier judiciar, pot esercita ori unde în Rusia comerțul séu profesiunea lor. Ovreii, cari au titlul de consilieri de comerț și consilieri de manufactură, pot domicilia cu familiile lor în tot imperiul rus. Ovreii, cari au luat parte la rěsboiul din Extremul Orient și au primit decorațiuni, au dreptul de a domicilia în tot imperiul. Comercianții ovrei din prima și a doua categorie, pot visita, în interesul comerțului lor, tóte orașele din guvernamentele interióre ale imperiului. Tóte dispozițiunile privitóre la admiterea ovreilor comercianți și a micei burghezimi în orașele guvernamentelor interióre și cari se află acuma sub control, rěmân în vigóre chiar în casul când ele ar fi fost ilegal aplicate. Tóte aceste dispozițiuni nu vor fi aplicabile în regiunile unde restricțiuni particulare, privitóre la evrei, au fost stabilite.

Sělăgenii pentru sinodalitate.

Inteligența mirénă unită din Sělagiu s'a adresat de curênd din nou episcopului de Gherla Dr. Ioan Szabo cu rugarea, sě concheme sinodul mixt al diecesei.

Acest sinod n'a mai fost întrunit din timpul când era încă episcop la Gherla rěposatul Mihail Pavel. La 1880 Sělăgenii au cerut pentru întâia óră actualului episcop Ioan Szabo restabilirea sinodalității, dér au bătut tóca la urechile surdului.

Timp de 24 de ani Sělăgenii n'au mai intreprins nimic. Acuma din nou ei adreséză episcopului o cerere, numită memorand, pentru conchiemarea sinodului mixt.

De vor tăcé încă 24 de ani, așteptând ca episcopul sě salveze principiul sinodalității în biserica unită, atunci le gratulăm de pe acuma la

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

O séră de primăvară.

Guy de Maupassant.

Jeaneta era logodită cu věrul sěu Jacques.

Se cunosceau din copilărie și dragostea lor nu era legată de formalități. Au crescut împreună, fără sě-și fi dat sémă că sě iubesc. Fata find cam neastâmpărată se hârjonea ce.i drept cu băiatul, însě fără nici un sentiment mai profund.

El își ɖicea: Uite ce drăguță e verișóra mea — și se gândia la ea cu acel simț de delicateță, ce-l are ori-ce bărbat față cu o fată frumósă. Atâta și nimica mai mult.

Intr'o ɖi însě Jeaneta auɖi din întêmplare, când mama sa ɖise țatei Lison:

— Te asigur, copiii ăștia se iubesc. Nici nu mai încape îndoială. Și apoi ce mě privesce pe mine, nici nu-mi doresc un ginere mai bun, decât pe Jacques.

Din acel moment Jeaneta a început sě iubéscă și mai mult pe věrul sěu. De câte ori îi zăria, se înroșia, mâna îi tremura când venia în atingere cu a lui, ér privirile și-le pironia în pământ de câte ori se întâlnia cu ale lui Jacques, și nu mai voia sě-și sărute věrul.

Jacques observă schimbarea și a înțeles'o. O dată stăpânit de un sentiment, în care vanitatea satisfăcută era amestecată în proporție dréptă cu iubirea, a luat pe verișóra sa în brațe și i-a șoptit la ureche:

— Te iubesc! Te iubesc!

Din acea ɖi o atențiune și polițeță intimă le cuprinse tótă ființa. Jacques își săruta miresa în fața celor trei surori bětrâne: mama-sa, mama Jeanetei și țata Lison. Se preumblau amêndoi césuri întregi prin pădure, pe malul rîului, și își așteptau ɖiua cununiei fără vre-o emoție deosebită. Erau ferîciți în sfera vrăjită a dragostei nevinovate.

Cele două mame și țata Lison priviau cu drag la dragostea lor îmbobocită, ér țata Lison simțea adesea că uitându-se la ei, i-se umeɖesc ochii.

Țata Lison era o bětrânică ogârjită. Vorbia puțin și îi plăcea sě stea într'un colț, neobservată. Nu făcea larmă. Venia numai la ora mâncării, apoi se retrăgea și se închidea în odaia ei. Avea o înfățișare simpatică, ochii ei aveau o privire blândă și tristă. In familie era nebăgată în sémă.

Cele două surori erau věduve. Aveau óre-care trecere în lume, ér pe a treia soră o considerau ca pe o cantitate neglijabilă. O tratau cu intimitate, dér în bunăvoința lor era ascuns și óre-care dispreț față cu fata bětrână. Numele ei era Lise și s'a născut pe timpul, când popularitatea lui Béranger era în apogeul sěu în Franța. Vědênd că timpul trece și Lise nu se mai mărită și nici nu mai e speranță sě se mărite, au început sě-i ɖică „Lison". „Țata Lison" era o ființă modestă, bětrânică, cinstită, timidă. Familia îi arăta iubire amestecată cu compătimire și indiferentism.

Copiii nici-odată nu o visitau în odaia ei. Fata din casă era singura ființă, care întra la dênsa. Décă voiau sě vorbéscă cu „Lison", o chemau. Nici nu prea sciau încotro îi este odaia, unde ea și-a petrecut tótă viéța în singurătate. Décă nu era de față, nu o pomeneau. Nici nu se gândeau la ea. Ființă fără nici o importanță, care a rěmas necunoscută chiar și pentru cei mai apropiați ai sěi, ér décă s'ar întêmpla sě móră, n'ar lăsa nici un gol după ea. Tăcută, modestă, isolată.

Când îi ɖiceau „țata Lison", aceste două cuvinte nu provocau nici o gândire, par-că ar fi ɖis: „o céșcă de cafea" séu: „o prăjitură." Cățelul „Loute" era o figură mult mai însemnată în casă. Il desmerdau cu cuvintele „drăguțul nostru", „cățelușul mândru". De s'ar întêmpla sě móră, ar plânge după el.

Ɖiua cununiei a fost fixată pe sfîrșitul lui Maiŭ. Cei doi logodnici nu trăiau de cât unul pentru altul: ochi în ochi, mână în mână, gând în gând, inimă în inimă! Primăvara a sosit de astă dată așa de târɖiu. In sfîrșit s'a instalat în tótă pompa ei.

Câteva ɖile căldurose deși cam norose, și natura s'a trezit din somnul sěu îndelungat, tufele și florile ca atinse cu bagheta magică, au început sě înverɖéscă

serbarea aniversărit de 50 de anî a nereuşitei.

Hotărîrea ce resuflă însĕ din noul memoriu, care pe lângă Sĕlăgienî mai este semnat şi de mirenî din Deşiŭ, Chioar şi Bistriţa, la olaltă în numĕr de peste 60 semnăturî — ne fac sĕ sperăm, că dóră totuşî nu va trece un alt pătrar de veac în aşteptare apatică şi nefolositóre.

Ĕtă părţile esenţiale ale memoriului amintit adresat episcopului de Gherla în afacerea sinodalităţiî şi publicat de gazeta din Şimleu:

...Inteligenţa mirénă gr. cat. din Sĕlagiŭ încă în anul 1880 a adresat Esc. Vóstre un memorand, în care cu umilinţă fiéscă s'a nisuit a descoperi simtomele unui rĕu, ce tinde în ascuns a ataca fundamentul esistenţeî bisericeî, ca corporaţiune; însĕ acel memorand — durere — de un pătrar de veac nicî până aḑî nu s'a luat în consideraţiune, — deşi rĕul descris în acela, pe ḑi ce merge, nu s'a împuţinat, — fără cresce în proporţiune cu timpul.

....Atragem cu tot respectul atenţiunea celor competenţî, că acea parte, — cea mai numĕrósă: trunchiul (mirenimea) — care e eschisă de a-şî esercita drepturile sale, în cadrul canónelor citate în amintitul memorand, într'o bună diminéţă uşor póte ajunge la convingerea, că:

Decă autonomia sf. biseric gr. cat. nu se va restaura, şi nu i-se va deschide teren de activitate: *il va cerca aiurea, unde în temeiul credinţeî, a limbeî şi moravurilor strămoşescî nu va suferi; în activitatea sa nu va fi mărginită; în drepturile sale nu va fi scurtată.*

Asemenea simptóme — deşi până acuma sporadice — se ivesc ḑi de ḑi în sînul credincioşilor de ritul gr. cat. Ar fi de dorit, decî, că acelea sĕ fie luate în sémă serios, înainte de ora 11, şi sĕ se evite desbinarea radicală, ce tinde la ruinarea totală a sf. bisericî gr. cat.

Aceia, carî sunt în drept a delătura acest rĕu, şi nu-l evită, periclitéză esistenţa s. bisericî gr. catolice. Pe conşciinţa acelora va apĕsa, cu o greutate înăduşitóre, blăstĕmul generaţiunilor, şi istoria bisericéscă îî va timbra de pĕcătoşî.

....Aḑî în biserica nóstră greco-catolică nu esistă egalitate între membriî constitutivî; ér unde nu e egalitate, acolo o parte a membrilor devine supusă, ér cealaltă dirigentă, prin urmare: *desvoltarea naturală şi justă e eschisă.*

Asemenea stare lovesce simţitor în disposiţiunile înţelepte ale canónelor citate în amintitul memorand; ruinéză dragostea reciprocă a membrilor de aceeaşî confesiune; stîrpesce îndemnul firesc la o conlucrare în consonanţă pentru binele comun. Rĕul se observă în tótă administraţiunea bisericéscă: moravurile străbune degenereză; şcólele ni-se ruinéză; însăşî s. biserică — prin desele certe între popor şi preoţî — devine necercetată. Prin disposiţiunî şi ordinaţiunî înfluinţate de consideraţiunî personale, nu se va saua rĕul; nu vor înceta — din contră se vor înmulţi — certele.

Inteligenţa mirénă gr. catolică din Sĕlagiŭ, — înainte cu un pătrar de veac, — a observat semnele timpului, simtómele rĕului, şi condusă de dragostea către credinţă şi moravurile strămoşescî, — a indegetat şi modul de sanare cerĕnd: conchemarea sinodului mixt diecesan.

Acum când *la cererea nóstră s'a alăturat întréga inteligenţă mirénă din diecesă,* ceea-ce adeveresce noul memorand, ce ne luăm înrăsnéla a vĕ înainta, — din nou apelăm la drépta înţelepciune a Escelenţeî vóstre, şi vĕ rugăm cu dragoste fiéscă:

Binevoiţî — in vederea celor cu umilinţă espuse în amintitul memorand — *a dispune graţios conchemarea sinodului mixt diecesan.*

Gravaminele Românilor bucovinenî

Din prilejul sosirei ministrului preşedinte austriac în capitala Bucovinei, „Deşteptarea“ din Cernăuţî preciséză la loc de frunte unele din cele mai mari gravamine ale Românilor bucovinenî cu dorinţa, ca ministrul austriac sĕ dee în egală mĕsură atenţiune poporului român, „proletarisat şi alungat de pe plaiurile sale prin vitrega tractare, în decurs de multe decenii“.

Citâm din acest articol de „bineventare“ următórele pasage:

„...Decă Bucovina are causă sĕ se plângă, îndecită mai mare este causa nóstră a Românilor bucovinenî. Chiar sub regimul premierului Dr Koerber noi am avut sĕ suferim insulte şi cele mai nedrepte persecuţiunî, fiind-că s'au găsit representanţi ca *Dr. G. Popovicî* şi *Dr. I. Flondor*, carî au ridicat glasul lor, pentru-ca sĕ revindece poporului român dreptul de a fi tractat cu echitate. Numai câteva ḑile sunt, decând Dr. Koercer a „rostit“ în Galiţia, că naţiunile vor fi tractate cu echitate şi că vrĕ sĕ susţină nealterată posesiunea Germanilor în imperiu. Nu acelaş principiu a fost profesat sub regimul lui faţă de noi, căcî curând după-ce a venit la putere, noi Românii am fost alteraţi în posesiunea nóstră, ce o posedam în biserică, şi chiar astăḑi încă există un rest însemnat din batjocura vechie, căcî de anî de ḑile se ţine incomplect consistoriul arhiepiscopesc, de ani de ḑile sunt tractaţî injust unii dintre profesorii români dela facultatea teologică. Până când sĕ mai dăinuiéscă acéstă órbă nepăsare şi nedreptate, prin care sufere biserica până în temelii? „Prin şirele de mai sus nu facem reproşurî, ci cerem înlăturarea grabnică a acestor stărî.

„...In anul acesta se deschide la Coţmanî un gimnasiu german-rutén, căcî s'a recunoscut necesitatea înfiinţării lui, deşi oraşelul nu este prea depărtat de capitală, unde există două gimnasii. De mai mulţi anî cere districtul Câmpulungului un gimnasiu român-german şi acésta dorinţă încă nu este realisată, deşi districtul este situat în munţî, departe de alte oraşe cu astfel de instituţiunî culturale. Este injust a trăgăna afacerea.

„...Poporul român este nemulţămit până în inimă, cu tóte că noul guvernor al Bucovineî, principele Hohenlohe, nu mai profeséză principiile vechî de guvernament: colomnia, volnicia şi celelalte atribute de stăpânire orientală — ci este călăuzit de un spirit mult mai înalt, se manifestă mult mai prevenitor şi are din acéstă causă deja un titlu la recunoscinţa nóstră.“

Rĕsboiul ruso-japones.

Din telegramele sosite în urmă de pe câmpul de rĕsboiŭ resultă, că lupta de la Liaoyang *s'a dat mai turbată între ariergarda* rusécă şi trupele japonese, carî atacaseră posiţiunile de la Liaoyang.

Kuropatkin a ordonat evacuarea Liaoyangului numai după-ce forturile de la Vest nu mai puteau resista atacurilor inimice, ér grosul armatei sale îl trecuse deja mai înainte peste rîul Taiciho, cu care ocasiune, de sine înţeles, a avut'o straşnic de furcă cu Japonesii. Grosul trupelor rusescî se află acum la Yantai şi tot acolo au sosit şi cei 25,000 de ómenî de sub comanda generalului *Stackelberg*, pe care Japonesii nu li-a succes a-l împresura şi a-l tăia de cătră armata principală, cum se svonise. Aprópe de Yantai se află şi Kuroki cu armata lui. Acésta o constată însuşî Kuropatkin în raportul sĕu telegrafic mai nou cătră Ţarul. Japonesii au intrat în Liaoyang, pe care îl evacuară Ruşii. Scirile mai nouĕ sunt următórele:

Raport oficial rusesc.

Oficial. — Generalul *Saharov* a adresat statului major următorul raport cu data de 2 Septemvrie:

„Astăḑi trupele nóstre au atacat înălţimile dela *Sykvantun*. După o luptă crâncenă, toţî munţii de la vest de Sykvantun *au fost luaţi de noi*. S'a constatat atuncî, că avem în faţa nóstră numĕróse trupe japonese, carî ocupau tóte înălţimile dintre minele Yantai şi rîul Taiciho. Detaşamentul generalului *Orlow*, care avea paza minelor de la Yantai şi care înaintase prea departe, a întîlnit forţe superióre inimice, carî ocupaseră posiţiunî fórte tarî. Generalul *s'a retras*. El a fost rănit, dér puţin grav.

„Mişcarea de încunjurare începută de inimic a fost evitată însĕ prin reîntórcerea nóstră la staţiunea din Yantai. Tot atuncî au venit în ajutor bravele regimente ale *primului corp siberian şi generalul Stackelberg a oprit înaintarea Japonesilor, atacându-i*. In acéstă luptă comandantul celui de al doilea regiment siberian, colonelul *Ozerszky* a fost rănit.

„Pe la 9 séra focul scăḑŭ pe întréga linie, şi nu se mai auḑia, decât bubuitul tunului la intervale rarî. Trupele din Liaoyang au respins un al doilea atac inimic. Spre a cunósce forţele inimice, douĕ regimente rusescî au luat ofensiva pe frontul de la Vest. După o luptă înverşunată s'a constatat, că aceste douĕ regimente aveau de luptat cu forţe inimice marî. Pierderile generale nu sunt încă esact stabilite, dér ele între în tot casul numĕrul de *3000 ucişî şi răniţî*“.

Raportul lui Kuropatkin.

Generalissimul *Kuropatkin* a adresat Ţarului, cu data de 3 Septemvrie, următórea depeşă:

„Partea cea mai mare a trupelor nóstre, înţelegĕnd aicî *şi corpul prim siberian*, stă aḑi spre sud de aripa drumului de fier, care conduce de la staţiunea Yantai, 17 verste spre nord de la Liaoyang, la minele din Yantai. *Deşi Japonesii erau în nemijlocită apropiere, s'au mulţumit a puşca din iérba înaltă. Acea parte a trupelor nóstre, care se afla încă la Liaoyang, a trecut pe ţĕrmul drept al rîului Taiciho.* Terenul de operaţiune a trupelor e crescut cu iérbă înaltă, ceea-ce împiedecă mult activitatea lor. Retragerea colónei lui *Orlow* a fost provocată mai ales de împrejurarea, că Japonesii se ascunseră după iérba înaltă şi puşcau de acolo. Pierderile acestei colóne sunt de 1500 ómenî“.

Ocuparea Liaoyangului.

Mareşalul *Oyama* telegrafiéză cu data de 4 Septemvrie:

„In urma luptelor date astă-nópte şi aḑi diminéţa, *oraşul Liaoyang a fost ocupat de Japonesî. **Pierderile nóstre sunt fórte marî.*** Lipsesc rapórte cu privire la situaţiunea armatei nóstre de pe ţĕrmul drept al rîului Taiciho“.

Tot *Oyama* raportéză la Tokio, că Ruşii au incendiat magaziile de lângă gara din Liaoyang.

Generalul *Kuroki* a lăsat la Satznago trupe pentru apĕrarea flancului drept al armatei sale. *Kuropatkin* a făcut o mişcare spre Vest, spre a atinge linia drumului de fier şi a ocoli Liaoyangul.

*

Ḑiarul „*Lokalanzeiger*“ află din Tokio, că în cercurile statului major general japones se crede, că armata comandată de generalul *Kuroki* va ajunge în luna Septemvrie la Mukden. Douĕ divisiunî de armată japonesă au plecat la teatrul rĕsboiului, pentru a umple golurile causate de pierderile fórte grave din bătălia dela Liaoyang.

La minele Yantai se aşteptă o mare bătălie, căcî aicî Kuropatkin va încerca sĕ-şî deschidă calea spre Mukden.

*

---

sĕ îmbobocéscă şi aerul era plin de miresme.

Intr'o după amiaḑă sórele a sbicit umeḑéla solului şi a umplut tot orisontul cu străl.ucire şi căldură. Păserelele amoróse se sbăteau dând din aripî şi se chemau ciripind. Jeaneta şi Jacques copleşiţî de o fericire nespusă, erau mai timiḑî şi mai reservaţî ca de obiceiŭ. O sensaţie deosebită, până acuma necunoscută, îi cuprinse şi tótă ḑiua au rĕmas în apropiera castelului şeḑĕnd pe o bancă. Par'că n'aveau curagiul sĕ se îndepărteze şi privirile lor se adânceau în zarea îndepărtată, orî se delectau la vederea lebedelor, ce înotau mândre pe lac.

Se apropia amurgul seriî şi inimele lor se liniştiră. După cină au stat răzimĕndu-se pe cóte în ferĕstră şi povestiau. Mamele îşî jucau la lumina lampei partida de piquet, ér ţaţa Lison împletea ciorapî pentru săracii din comună.

La óre-care distanţă pe malul lacului era o pădure. Prin frunḑişul copacilor de-odată rĕsări luna. Ea se înălţa a gale, până ce îşî ocupă locul pe firmament, înţunecând cu raḑele ei argintiî stelele sclipitóre şi rĕspândind o lumină albă melancholică, atât de favorită sufletelor visătóre, poeţilor şi amoresaţilor.

Jeaneta şi Jacques s'au uitat o vreme la lună, apoi atraşî de frumuseţea seriî au ieşit şi s'au preumblat pe iérbă până la malul lacului, care strălucea aşa de feeric.

Mamele terminându-şî cele patru partide reglementare, le veni somn şi se pregătiau de culcare.

— Sĕ chemăm copiii în casă — ḑise una. Cealaltă aruncă o privire asupra celor douĕ figurî, ce se preumblau încet la lună şi ḑise:

— Sĕ-i lasăm în pace. E aşa de frumósă séra. Lison îi va aştepta. Nu-i aşa Lison?

Bĕtrânica tresări, par'că speriată, şi rĕspunse cu glas umilit:

— Firesce, că-i voiŭ aştepta.

Cele douĕ surorî s'au dus sĕ se culce.

Ţaţa Lison s'a ridicat şi punĕndu-şî ciorapul cu acele şi ghemul de bumbac pe jeţ, se duse la ferĕstră sĕ privéscă în liniştea nopţiî.

Cei doi amoresaţî păreau că nu mai au de gând sĕ-şî sfirşéscă preumblarea. Au făcut drumul pe pajişte de la castel până la lac de nenumĕrate orî. Cu degetele împletite, nu vorbiau nimica, ci uitând de tóte, se desfătau în podóba seriî de primăvară. De-odată Jeaneta zăresce figura ţaţeî Lison în ferĕstră.

— Uite, uite, ţaţa Lison ne privesce.

Jacques îşî ridică privirea.

Şi urmându-şî preumblarea ţeseau mai departe visurile şi gândurile lor amoróse.

Érba însĕ se acoperi cu rouă grósă şi se făcŭ rĕcóre.

— Sĕ intrăm — ḑise Jeaneta.

Şi au întrat în casă.

Când au întrat în salon, ţaţa Lison împletea érăşî cu faţa aplecată spre ciorap. Degetele ei uscate tremurau, par'că era obosite.

Jeaneta se apropia de dénsa.

— Ţaţo dragă, mergem sĕ ne culcăm?

Fata bĕtrână îşî ridică privirea, ochiî ei erau roşiî, par'că ar fi plâns. Jacques şi miréşa lui n'au băgat de sémă, dér Jacques a băgat de sémă că ghetele uşóre ale tinerei fete erau ude de rouă. El o întrebă îngrijit:

— Nu ţi-au rĕcit picioruşele?

La aceste cuvinte degetele ţaţeî au început sĕ tremure aşa de tare, în cât s'a scăpat ciorapul şi ghemul de bumbac s'a rostogolit departe, ér fata bĕtrână acoperindu-şî faţa a început sĕ plângă cu sughiţ.

Cei doi s'au repeḑit la ţaţa şi Jeaneta îngenunchiând lângă dénsa, îi trase delicat mânile de pe obraz şi o întrebă speriată:

— Ce ai „ţaţo Lison?“ Ce ţi-s'a întêmplat?

Biata fată bĕtrână sguduită de durere amară, rĕspunse bâlbâind cu glas plângĕtor:

— Uite... ceea... când ţi-a ḑis: „Nu ţi-ai rĕcit picioruşele?“

Mie nu mi-a ḑis nimenî aşa ceva.... nimenî... nimenî!

— *st.*

Asupra evenimentelor dela *Port-Arthur* o scire telegrafică din *Cifu* spune: Bombardarea Port-Arthurului continuă. Vasele de rĕsboiŭ rusesci bombardéză posițiunile japonese. Ruşii şi Japonesii de aicĭ au fost încunosciințațĭ, că trupelor li-s'a dat o pausă şi că operațiunile vor stagna câte-va ḑile.

*

Ziarul „*Wiener Allgemeine Zeitung*“ publică următórea depeşă:

După scirĭ primite de cercurile diplomatice vienese bine informate, ultimele evenimente nenorocóse pentru Rusia au provocat o schimbare de opiniune neaşteptată la curtea ruséscă. Posițiunea şi influența amiralului Alexiew față de Țar este mai puternică ca nicĭ odată. Alexiew crede, că Kuropatkin şi amiralul Skrydlow sunt vinovațĭ de eşecurile încercate de armata rusă. Alexiew vrea, ca rĕsboiul sĕ fie urmat cu energie, căcĭ în cas contrar posițiunea Rusiei în Asia ar fi perdută pentru tot-dea-una. Acéstă părere este împărtăşită de marele duce Alexe şi de împărătésa mamă.

Din acéstă causă se crede, că rĕsboiul va dura încă multă vreme, chiar décă armata lui Kuropatkin ar fi cu totul nimicită.

SCIRILE ḐILEĬ.

— 24 August v.

Şcóle practice de agricultură în România. Regele a aprobat regulamentul de organisare a şcólelor practice de agricultură, înființate de institutul N. Sofian din Botoşanĭ. Acest institut va înființa treptat şi va întreține cu cheltuiala sa trei şcóle practice de agricultură pe moşiile institutului, şi anume: una pe moşia Havîrna şi Lienĭ, din județul Dorohoiŭ; a doua pe moşia Zosinii séu Băluşenĭ, din județul Botoşanĭ, şi a treia pe moşia Pelipăuțĭ, din județul Dorohoiŭ. Aceste şcóle au de scop de a da fiilor de sătenĭ noțiunĭ elementare teoretice de agricultură, a-i deprinde în mod practic cu o cultură rațională, necesară unui bun agricultor rural; a i învĕța în mod elementar noțiunile de silvicultură, necesare unui bun pădurar; a-i învĕța crescerea, prăsila şi ingrijirea animalelor domestice şi legumăria, cum şi una séu mai multe din culturile şi industriile anexe agriculturei, séu derivate din ea.

Se va puté întroduce învĕțămêntul în mod practic al meşteşugurilor necesare sătenului ca: lemnărie, rotărie, căruțărie şi ferărie. Se vor da fie-cărei şcóle din moşia institutului câte cel puțin 30 hectare teren arabil, şi vor fi înzestrate cu clădirile, mobilierul didactic, vitele, maşinele şi instrumentele agricole şi orĭ-ce alt material necesar pentru buna ei funcționare. Când se va adăoga şi învĕțămêntul meşteşugurilor, şcóla va mai fi înzestrată cu ateliere şi acestea cu maşinĭ-unelte, scule şi materialul necesar.

O trupă de 2000 soldațĭ din armata austro-ungară, făcênd ḑilele trecute manevre în munții Cariotiei lângă Tolmezzo, când se opriră din esercițiu, constatară, că provisiunile se terminaseră. Ast-fel trebuiră sĕ trécă două ḑile fără hrană. Situația penibilă amenințând a-se prelungi, ofițerii austriacĭ trecură granița în Italia, în satele cele mai apropiate, ca sĕ caute de mâncare, unde deteră de scire țĕranilor, ca sĕ ducă provisii soldaților, carĭ n'aveau ce mânca. Soldații primiră în urmă hrana atât de mult dorită.

Impărțire de porumb între țĕranii din România. Statul român a cumpĕrat deja vre-o 600 vagóne de porumb prin mijlocirea cassei centrale a băncilor populare, pentru a fi împărțit între țĕranii ajunşĭ la sapă de lemn în urma secetei verei anului acestuia. Până acuma s'au împărțit deja 400 vagóne de porumb între țĕranii din districtele Ialomița, Tecuciu, Tutova, Dâmbovița, Rîmnic-Sĕrat, Brăila, Covurlui şi Buzĕu. Ḑilnic sosesc cererĭ nouĕ din partea țĕrănimei pentru a fi împărtăşițĭ de acest mare beneficiu. Statul va satisface pe rênd cererile.

Logodna principelui de corónă german. Din Berlin se telegrafiéză, că Duminecă în 4 l. c. n. a avut loc logodna principelui de corónă german Frideric Wilhelm cu ducesa Cecilia de Meklenburg, sora mai tînĕră în etate de 18 anĭ a marelui duce de Meklenburg-Schwerin. Principele de corónă petrece actualmente în orăşelul Gelbesande, unde se află şi familia miresei.

Distincțiune. D-l farmacist Carl *Schuster*, şeful pompierilor voluntarĭ din Braşov a fost decorat de Maj. Sa cu crucea de aur cu corónă. D-l Schuster stă de 30 de anĭ în fruntea pompierilor braşovenĭ.

Descoperirea unui nou baccil? Diarului „N. Fr. Pr.“ i-se telegrafiéză din Berlin, că la congresul de dermatologie, ce se va deschide la 12 l. c. în capitala Germaniei, doi medicĭ francesĭ, doctorii *Quiry* şi *Champagne* vor raporta asupra unui serum vindecător contra sifilisului. Dr. Quiry şi bacteriologul Champagne, descoperind baccilul acestei bóle, au procedat la cultivarea lui, ceea-ce a reuşit. Ei au putut dovedi în orĭ-ce moment, că baccilii cultivațĭ sunt identicĭ cu cei aflațĭ în sângele celor lueticĭ. Cei doi doctorĭ au fabricat înainte cu cincĭ anĭ un serum vindecător, a cărui eficacitate au probat-o la maimuțe infectate întâiŭ prin injecțiunea de virus sifilitic şi apoi vindecate cu acest serum. La animalele tratate cu acest serum, au dispărut indiciile bólei şi paralel cu acésta în sângele lor nu s'a mai putut descoperi baccilul. După aceea s'au făcut încercărĭ la persóne, carĭ de timp mai îndelungat suferiau de sifilis, séu urmările acestuia. Tóte încercările acestea au avut ca resultat *completa vindecare a pacienților*. Experimentele urmate timp de 5 anĭ la clinica unuia dintre cei mai distinşĭ dermatologĭ, au dat cele mai bune resultate. *Descoperirea a produs în lumea scientifică enormă sensație.* Toțĭ aştéptă cu încordare, sĕ vadă, décă medicii francesĭ vor puté ține piept cu obiecțiunile, ce li-se vor face în sînul congresului.

Inaugurarea portului Constanța. La finea lunei Septemvrie va avé loc cu mare solemnitate înaugurarea portului Constanța. La serbare vor asista şi M. S. Regele Carol şi principele de corónă Ferdinand.

Revoltă la Petersburg. Din Petersburg se telegrafiéză diarelor din Berlin: O revoltă a isbucnit aci. In urma descoperirei unei tipografii secrete, în care se pregăteau nisce manifeste, s'a iscat o gróznică luptă, în cursul căreia *40 soldați si câțĭ-va oficerĭ au fost ucişĭ.* Se fac arestărĭ cu grămada.

Sfîrşitul dramei de la Giula. Inainte de asta cu mai multe lunĭ a provocat mare sensație drama familiară, ce s'a întêmplat la Giula. Soția judelui de tribunal Dr. Adrian Nistor, avênd relații de amor cu un scriitor, a mituit un fecior de țĕran, sĕ-i ucidă bărbatul. Procesul sensational în acéstă afacere era sĕ se judece la curtea cu jurați în luna acésta. Acest proces însĕ nu se va mai ține din causa, că eroina dramei a murit ḑilele acestea de tifos. Cu acésta a scăpat şi soțul de durerósa încercare de a-şĭ vedé soția tîrîtă în fața judecătorilor şi condamnată. Complicii ei însĕ vor fi judecațĭ.

Un jubileu sui generis. Diarul „*Obzor*“ din Zagreb a serbat Vinerĭ un jubileu special, anume în acea ḑi a fost confiscat pentru a miia-óră. — Trist jubileu al libertății pressei.

Necrolog. ***Danilă H. Coste,*** preot gr. cat. în Chendrea (Valea Almaşului) a repausat la 3 Sept. n. în etate de 73 anĭ. Il jălesce vĕduva şi numĕrósa familie.

Un nou palat pompos în Bucurescĭ. In decursul lunei Octomvrie se va inaugura strălucitul palat al familiei G. Gr. Cantacuzino, care se ridică în calea Victoriei. Actualmente sunt ocupațĭ d-nii Mircea, Vermont şi Petrescu-Costin cu pictarea plafonului, ér architectul Mincu cu construirea mausoleului familiar.

Fuga ucigaşului lui Plehwe. Diarele din Paris înregistréză scirea sosită din Petersburg, că doi pretinşĭ ofițerĭ s'ar fi presentat în numele ministrului rusesc de justiție Muraview la directorul penitenciarului din Petersburg, cerênd estradarea lui Sasanov, ucigaşul lui Plehwe. Sasanov a fost estradat şi de-atuncĭ i-a perit urma. Scirea acésta încă nu e confirmată.

Un locotenent urmărit. Locotenentul c. şi r. din Cluşiŭ Krenedits, care avuse concediu şi a dispărut nu se scie unde, este urmărit pentru escrocherii.

Cununie. D-l Iuliu *Suciu*, funcționar la direcțiunea financiară din Braşov, îşĭ va serba cununia religiósă cu d-şóra Ecaterina *Gaki* la 11 Septemvrie n. a. c. órele 4 p. m. în biserica națională grecéscă din cetatea Braşovului.

Un Beyreuth italian. Urmând esemplul Franței, care a restaurat vechile arene gallo-romane, oraşul Verona a decis de a consacra o mare sumă pentru restaurarea teatrului antic, pe care îl posedă. Se vor juca drame d'ale măeştrilor modernĭ, precum şi opere. Se speră a-se da Veronei vechea-i reputație artistică. Consiliul comunal al oraşului s'a adresat la mai mulțĭ autorĭ, dramaturgĭ şi musicanțĭ italienĭ, cerêndu-le, pentru inaugurarea Beyreuthului italian, sĕ compue opere remarcabile.

Ucis de trăsnet. In Sân-Georgiu lângă Bistriță a fost trăsnit la 26 August flăcăul sas Mihail Roth.

2 casurĭ de mórte extraordinare. Se anunță din Londra două casurĭ de mórte într'adevĕr extra-ordinare. Un copil de 3 anĭ a murit în urma unei lupte avute cu un cocoş, care cu ciocul îi perforă craniul. Un altul a murit fiind-că înghițise o albină, care se afla într'un pahar cu bere. Albina îi străpunse gâtul şi copilul muri asfixiat.

Fuga principesei de Coburg.

Scirile recente telegrafice spun, că principesa Luisa de Coburg se află împreună cu locotenentul Mattasits în orăşelul Winterthun din Elveția germană. Aicĭ a sosit şi advocatul lui Matassits, Stimmer. De aicĭ vor trece astăḑĭ în Franța şi se vor opri în Paris.

Ḑiarele francese anunță apropiata apariție a unei broşurĭ îndreptată contra Principelui Filip de Coburg, soțul principesei Luisa. Autorul opului locot. Matassits vrea sĕ înfluințeze prin publicația sa autoritățile francese pentru casul, când li-s'ar cere estradarea principesei.

Ḑiarul „Die Zeit“ publică în nrul sĕu de Dumineca un interview, pe care un redactor al sĕu l'a avut cu deputatul conte Sternberg, căruia locotenentul Matassits i-a supus nisce documente, dovedind nevinovăția sa şi nedreptatea comisă prin condamnarea sa. Sternberg s'a interesat de casul lui Matassits şi a anunțat, că va *presenta la Cameră o interpelare* în privința arbitrarei sechestrărĭ a Principesei Luisa de Coburg şi a obiceiului de a se închide în case de sănĕtate persóne căḑute în disgrație.

Sternberg a povestit interlocutorului sĕu, că a vĕḑut un document alcătuit de un medic, care a declarat pe un principe austriac bolnav de alienație mintală, din causa îngroşărei învelitórei creerului, datorită tuberculosei. Décă acest principe nu a fost închis într'o casă de sanĕtate, faptul se datoréză energicei intervenții a împĕratului Francisc Iosif, care nu voesce sĕ vadă comițêndu-se abusurĭ şi nedreptățĭ. Principele acesta, la care face alusie Sternberg, ar fi archiducele Otto, nepot al împĕratului Francisc Iosif.

ULTIME SCIRĬ.

Petersburg, 6 Septemvrie. Generalul *Kuropatkin* raportéză, că retragerea armatei sale de la Liaoyang peste rîul Taiciho, s'a întêmplat în nóptea de Dumineca spre Lunĭ în bună ordine. Incercările Japonesilor de a urmări pe Ruşĭ, au fost zădărnicite de ariergarda rusésca.

Londra, 5 Sept. — Deşi cu greutățĭ colosale şi pe lângă pierderĭ însĕmnate, *lui Kuropatkin i-a succes a-şĭ trece întrega armată peste rîul Taiciho.* Cercurile de aicĭ sunt desilusionate, că lui *Oyama* nu i-a succes a dobândi un succes mai însemnat.

Cifu, 6 Septemvrie. Atacul Japonesilor contra Port-Arthurului început la 27 August, a fost respins în ḑiua de 31 August.

Berlin, 5 Sept. — Din *Tokio* se anunță ḑiarului „Berliner Tagblatt“, că *pierderile Japonesilor* la Liaoyang se cifréză până acum la *20,000 ómenĭ.* Pierderile lor au fost atât de marĭ, încât au trebuit sĕ pregătéscă de plecare şi divisiunile 7 şi 8 cu reserva, carĭ se mai află în Japonia.

Londra, 5 Septemvrie. Grosul armatei lui *Kuropatkin* este încă în luptă cu *Kuroki* pentru posesiunea liniei ferate. Se svonesce, că o parte a trupelor rusescĭ, carĭ înaintau spre Mukden, au fost reținute de Kuroki şi împinse către Liaoyang. Cu ocasiunea acésta s'a întîmplat un mare măcel. — *Kuropatkin* e decis a continua retragerea spre Mukden, chiar décă şĭ-ar jertfi jumĕtate armata.

Londra, 6 Septemvrie. Retragerea grosului armatei lui Kuropatkin până la Yantai a succes, însĕ cu pierderĭ marĭ.

Petersburg, 5 Sept. — Țarul a primit mai multe depeşĭ secrete de la generalul Kuropatkin.

Londra, 5 Sept. — Trupele japonese, carĭ au plecat la insula Sachalin, au primit ordinul de a ataca Wladiwostokul.

Tokio, 5 Sept — Ultima fasă a luptelor din jurul Liaoyangului continuă adĭ.

Diverse.

Liaoyang. Oraşul Liaoyang, care după scirile recente a fost evacuat de Ruşĭ, este unul din cele mai vechĭ oraşe ale Manciuriei. Istoriografii chinesĭ spun, ca oraşul, care esistă deja de 2000 anĭ, a jucat un rol important in vremurile străvechĭ, fiind şi residența vechilor regĭ din neamul Lao, cari şĭ-au câştigat merite neperitóre pentru desvoltarea comerciului, a industriei, a sciințelor şi a artelor în Manciuria. Astăḑi nu mai esistă nici un urmaş din acest neam, dór singuratice ruine şi un templu, în care se află numeroşĭ ḑeĭ esecutațĭ din aur şi argint, reamintesc trecutul glorios al dinastiei Lao.

Astăḑĭ se presentă Liaoyangul, ca un oraş frumos cu circa 60,000 locuitorĭ, între carĭ 2000 Ruşi şi vre-o 100 europeni. In urma posițiunei sale favorabile geografice, oraşul e chemat, sĕ mijlocéscă comerciul între Corea şi sudul Manciuriei. Prin edificarea căii ferate manciuriene, oraşul a devenit şi mai important pentru comerciu. Ruşii, carĭ ocupaseră Manciuria, au făcut din Liaoyang centrul comercial al Manciuriei, ér din oraşul Charbin sediul administrațiunii rusesci. Actualul comandant al armatei din Manciuria, generalul Kuropatkin, şĭ-a ales către sfîrşitul lunei Aprilie oraşul acesta drept sediu, locuind în două vagóne de tren, aranjate cu tot confortul. De la venirea lui Kuropatkin aicĭ, oraşul a fost întărit cu numĕróse valurĭ de apĕrare şi cu şanțurĭ, şi în Rusia se susținea, că Liaoyangul este inespugnabil. Evacuarea Liaoyangului prin armata rusésca desminte însĕ afirmațiunea acésta.

Sentinela şi moştenitorul tronului sêrbesc. Se comunică din Belgrad următorul cas: Nóptea trecută, pe când moştenitorul tronului eşia din sala, care se afla jos, pentru a întra în odaia sa, el trecù pe lângă sentinela, care era aşeḑată jos. Din glumă, el voi sĕ 'i-a arma soldatului, soldatul spuse atuncĭ moştenitorului sĕ lase arma în pace. Moştenitorul iritat ordonà soldatului, ca imediat sĕ-i predea arma. Acesta rĕspunse cu energie, că a primit ordinul, ca mai curênd sĕ pierdă viéța, de cât sĕ dea arma. Moştenitorul îl întrebà atuncĭ, déca-l cunósce.

Da, rĕspunse soldatul, — dér póte sĕ vină şi regele şi nu voi da arma.

Moştenitorul voind sĕ ia cu de-asila arma, soldatul luà o posiție amenințătóre şi voi sĕ tragă. Moştenitorul se retrase atuncĭ şi povesti casul regelui, care à chemat la sine pe soldat şi i-a făcut un dar frumos.

A doua ḑi numele soldatului fù publicat în tótă garnisóna din Belgrad. El se numesce Dragomir Stoilikovicĭ şi e născut în Urbua, cercul Morada.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi din librariĭ.

Câtul în şcóla poporală de *Iuliu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

Indreptar teoretic şi practic pentru invĕţământul intuitiv în folosul elevilor preparandialĭ, a învĕţătorilor şi a altor ómenĭ pe şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme in limba română de *Nicolae Sulică*. In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Preţul 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

Cărţi pentru comercianţi
şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panţu. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Cursul la bursa din Viena.
Din 5 Septemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.95
Renta de coróne ung. 4%	97.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	88.95
Impr. căil. fer. ung. in argint 4%	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	206.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.50
Renta de hârtie austr.	99.35
Renta de argint austr.	99.35
Renta de aur austr.	119.20
Renta de coróne austr. 4%	99.30
Bonurĭ rurale ungare 3½ %	90.95
Losurĭ din 1860	152.85
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.14
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	757.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	649.—
Napoleondorĭ	19.03
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	239 65
Paris vista	94.92
Note italiene	95.—

Cursul pieţei Braşov.
Din 5 Septemvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.94	Vênd.	19.01
Argint român.	„	18.84	„	18.96
Napoleond'orĭ.	„	19.05	„	19.12
Galbenĭ	„	11.22	„	11.32
Ruble Rusescĭ	„	2.52	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.
Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·32 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 5·14 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.*
(* Circulă numai până în Predeal)

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·45 min. a. m.*
(* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2·50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·14 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 9.47 m. séra.
IV. Trenul mixt la óra 6·14 m. dim.
(Nu mai dela Iunie Dumineca şi în serbătorĭ).

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 5·07 m. dim
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).
V. Tr. accel. la órele 10·14 m séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov

I. Trenul de persóne la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul mixt, la óra 6·10 m. séra.*)
IV. Tren de pers. la órele 10.01 m. séra.*)
(* au legătură dela Tuşnad.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 7·43 séra.

ANUNCIURI
(inserţiunĭ şi recl.)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicăriĭ unuĭ anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans."

Tipografia A. Mureşianu, Braşov,